

«ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ

ԵՊՀ ԻՄ-Ի ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ
ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
2022-2026 թթ.

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
ԵՊՀ ԻՄ-ի գիտական խորհրդի
Թիվ _____ նիստում (_____)

ԵՊՀ ԻՄ գիտական խորհրդի նախագահ _____ Ա. Հ. Մակարյան

**ԵՊՀ ԻՄ-Ի ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ
ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
(2022-2026 թթ.)**

ԻԶԵՎԱՆ - 2021

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆ.....	4
ՏԵՍԼԱԿԱՆ	4
ՀԻՄՆԱՐԱՐ ԱՐԺԵՔՆԵՐԸ	5
ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ.....	7
ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	7
ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՇԱՐԺԻՉ ՈՒԺԵՐԸ.....	8
ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԵՊՀ ԻՄ-Ի ՄԱՍԻՆ.....	8
ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ԸՆԹԱՅԻՎ ՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	10
ՆՊԱՏԱԿ 1. ԲԱՐՁՐՈՐԱԿ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ.....	15
ԽՆԴԻՐ 1.1. ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ.....	15
ԽՆԴԻՐ 1.2. ՄՐՑՈՒՆԱԿ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ	17
ԽՆԴԻՐ 1.3. ԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐ	19
ԽՆԴԻՐ 1.4. ԲԱՐՁՐՈՐԱԿ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ	21
ԽՆԴԻՐ 1.5. ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄ ԵՎ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ.....	23
ԽՆԴԻՐ 1.6. ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ	25
ՆՊԱՏԱԿ 2. ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՆՈՐԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ.....	27
ԽՆԴԻՐ 2.1. ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ.....	27
ԽՆԴԻՐ 2.2. ԲԱՐՁՐՈՐԱԿ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ.....	29
ԽՆԴԻՐ 2.3. ԵՊՀ ԻՋԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ՏԵՍԱՆԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆ	30
ԽՆԴԻՐ 2.4. ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏ ԵՎ ԱՆՎՏԱՆԳ ՄԻՋԱՎԱՅՐ	31
ԽՆԴԻՐ 2.5. ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ.....	31
ԽՆԴԻՐ 2.6. ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԽԹԱՆՈՒՄ.....	32
ԽՆԴԻՐ 2.7. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ.....	33
ԽՆԴԻՐ 2.8. ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԲԱՐԵՎԱՐՔՈՒԹՅՈՒՆ.....	34
ՆՊԱՏԱԿ 3. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՆԵՐԳՐԱՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ.....	36
ԽՆԴԻՐ 3.1. ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ	36
ԽՆԴԻՐ 3.2. ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ.....	37
ԽՆԴԻՐ 3.3. ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	38
ԽՆԴԻՐ 3.4. ԿԱՑՈՒՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐ ԵՎ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	39
ԽՆԴԻՐ 3.5. ԵՊՀ ԻՄ-Ի ՎԱՐԿԱՆԻՇԻ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ.....	40

ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

«Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի Իջևանի մասնաճյուղն ազգային և տարածաշրջանային դերակատարությամբ կրթական և գիտամշակութային հաստատություն է, որի հիմնական առաքելությունը գիտելիքի ստեղծումը, առավելապես փոխանցումը և տարածումն է հայագիտության, մշակույթի, հումանիտար, սոցիալ-տնտեսական և բնական գիտությունների ուղղություններով:

Իրականացնելով աշխատաշուկայում պահանջված բակալավրական ու մագիստրոսական մասնագիտությունների կրթական ծրագրեր, ստեղծելով ուսանողակենտրոն միջավայր, կիրառելով ուսուցման ժամանակակից եղանակներ և որակի ապահովման կառուցակարգեր՝ մասնաճյուղը նպաստում է տարածաշրջանը անհրաժեշտ մասնագետներով համալրելուն և մշակութային կյանքի զարգացմանը:

ՏԵՍԼԱԿԱՆ

«Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի Իջևանի մասնաճյուղը (ԵՊՀ ԻՄ կամ Մասնաճյուղ) ձգտում է տրամադրել որակյալ կրթական ծրագրեր, իրականացնել նորարարական ուսանողամետ ուսուցում, խրախուսում է կատարելության սկզբունքները սովորողների և աշխատողների շրջանում:

ԵՊՀ ԻՄ-ը ձգտում է դառնալու այնպիսի հաստատություն, որը՝

- ❖ ուսանողներին առաջարկում է համակողմանի գիտելիք, կարողություններ և հմտություններ ապահովող կրթական ծրագրեր՝ խարսխված հետազոտության, ստեղծագործ աշխատանքի և նորարարության վրա և համահունչ Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքի հիմնարար սկզբունքներին,
- ❖ ապահովում է ուսանողների՝ բարոյական, ազգային և համամարդկային արժեքների ոգով դաստիարակումը,
- ❖ մատչելի է և ընտրության լայն հնարավորություններ է ընձեռում հասարակության ամենատարբեր շերտերին,
- ❖ ուսանողներին և աշխատողներին տրամադրում է բարձրորակ կրթություն և հետազոտություններ իրականացնելու համար անհրաժեշտ ժամանակակից ենթակառուցվածքներ և բարենպաստ միջավայր,
- ❖ իր գործունեության բոլոր բնագավառներում ապահովում է որակի անընդհատ բարելավում բուհի գործուն և արդյունավետ վարչարարության և կառավարման միջոցով,
- ❖ տրամադրում է լրացուցիչ շարունակական կրթության և մասնագիտական խորհրդատվության ծառայություններ՝ հանրային պահանջարկին համապատասխան:

ՀԻՄՆԱՐԱՐ ԱՐԺԵՔՆԵՐԸ

«Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի Իջևանի մասնաճյուղի զարգացման ռազմավարությունը նպատակաուղղված է համալսարանի արդիականացման և թվային վերափոխման խնդիրների ներդաշնակեցմանը, արտաքին և միջազգային համագործակցության, նոր կրթական ծրագրերի, գիտահետազոտական, մեթոդական և կադրային ճկուն գործունեության շնորհիվ համալսարանի զարգացման նոր հայեցակարգի ձևավորմանը, որի հիմքում ընկած են հետևյալ **հիմնարար արժեքները**.

1. Ուսանողի հաջողություն.

Մասնաճյուղի ուշադրության կենտրոնում առաջին հերթին ուսանողի կրթական ձեռքբերումները, ուսումնառությունից նրա բավարարվածությունը և հաջողություններն են: Այդ նպատակով Մասնաճյուղը ուսանողի կարիքները դնում է իր ակադեմիական գործունեության և օժանդակ ծառայությունների կազմակերպման, կրթական քաղաքականության և կրթական ծրագրերի մշակման հիմքում:

2. Մատչելի կրթություն և ներառականություն.

Մասնաճյուղը կարևորում է յուրաքանչյուր կարողունակ անհատի՝ բարձրագույն կրթություն ստանալու իրավունքը և ուսանողներին ապահովում է բարձրորակ և մատչելի կրթական փորձառությամբ, տրամադրում ֆինանսական աջակցություն:

3. Ակադեմիական ազատություն և բարեվարքություն.

Մասնաճյուղը կարևորում է յուրաքանչյուր ուսանողի և աշխատողի ակադեմիական ազատությունը և բարեվարքությունը:

4. Ժողովրդավարական միջավայր.

Մասնաճյուղը կարևորում է ուսանողների և աշխատողների մասնակցությունը բուհին վերաբերող հարցերի քննարկմանն ու որոշումների ընդունման գործընթացին՝ արժևորելով բազմակարծությունն ու ժողովրդավարական միջավայրը:

5. Պատասխանատվություն.

Գիտակցելով իր դերը՝ մասնաճյուղն իր առաքելությունն ընդլայնում է՝ ակտիվ ազդեցություն ունենալով տարածաշրջանի աշխատաշուկայի վրա, ինչպես նաև նպաստելով մարզի տնտեսական զարգացման առաջնահերթ ոլորտներում աշխատատեղերի ստեղծման կարողությունների զարգացմանը:

6. Համագործակցություն.

Լինելով տարածաշրջանային ուսումնական հաստատություն՝ մասնաճյուղը կարևորում է «բաց հաստատության» կարգավիճակը անձերի, խմբերի և կազմակերպությունների

փոխհամագործակցության համար ինչպես մարզային, այնպես էլ հանրապետական և միջազգային մակարդակներում:

7. Նորարարություն և ստեղծարարություն.

ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի՝ իբրև կրթական հաստատության ակնկալվող մոդելը գիտության, մշակույթի և նորարարությունների սերտ համադրությամբ տարածաշրջանային նորարարական հետազոտական կենտրոն-համալսարանի մոդելն է:

ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղն իր առաքելության շրջանակներում 2022-2026 թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրով միտում ունի լուծելու հետևյալ **խնդիրները**.

1. ուժեղացնել համալսարանի մրցունակությունը,
2. պարբերաբար բարելավել կրթական և գիտահետազոտական գործունեության որակը,
3. ընդլայնել տրամադրվող գիտակրթական ծառայությունների շրջանակը,
4. ակտիվացնել համալսարանի ծառայություններից օգտվող պոտենցիալ պահանջատերերի հետ աշխատանքը,
5. գիտակրթական գործունեությունից անցնել «հետազոտական համալսարան»- ի սկզբունքներին, այսինքն՝ կրթական գործունեությունը կառուցել համալսարանի աշխատակիցների, նաև ուսանողների առաջատար գիտական հետազոտությունների արդյունքների վրա,
6. կատարելագործել համալսարանի կառավարման համակարգը «գործարար համալսարան» սկզբունքի հիման վրա՝ որոշումների կայացման գործընթացներում ներգրավելով ավելի շատ արտաքին շահակիցների, դասախոսական կազմի ներկայացուցիչների և ուսանողների,
7. ձևավորել կանխահայաց կադրային քաղաքականություն՝ աշխատանքի մեջ ներգրավելով գիտնականների և հետազոտողների, տաղանդավոր երիտասարդների համար ձևավորելով մասնագիտական և անձնային աճի համակարգ,
8. ձևավորել միասնական համալսարանական տեղեկատվական միջավայր «Թվային համալսարան» հայեցակարգի շրջանակներում, որը ենթադրում է կառավարման գործընթացների մաքսիմալ ավտոմատացում և տեղեկատվական ապահովում թվային տեխնոլոգիաների կիրառման միջոցով:

ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

ԵՊՀ ԻՄ-ի 2022-26 թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագիրը ներառում է բոլոր հիմնական ուղղություններով համալսարանի զարգացման ճանապարհային քարտեզը և ենթադրում է համակարգային փոփոխություններ առաջնահերթ նախագծերի իրականացման միջոցով:

Համալսարանի առաջնահերթություններն են.

1. «Թվային համալսարան»- ի զարգացում համապատասխան կրթական ծրագրերի իրականացման միջոցով՝ ըստ գիտական և կրթական զարգացման բոլոր ուղղությունների՝ ստեղծելով լաբորատորիաներ, կիրառելով նորարարական տեխնոլոգիաներ,

2. բիզնես համագործակցություն տարածաշրջանային ինքնակառավարման մարմինների և գործարար հանրության հետ՝ տարածաշրջանային խնդիրներ լուծելու ունակ բարձրորակ կադրերի պատրաստման համար,
3. համագործակցության զարգացում արտասահմանյան ուսումնական հաստատությունների հետ,
4. պրոֆեսորադասախոսական կազմի համար մասնագիտական, ստեղծագործական և գիտական աճի ապահովում,
5. ուսանողների ստեղծարար և սոցիալական ներուժի զարգացում երիտասարդական նորարարական միջավայրի ստեղծման միջոցով, նրանց զարգացման և առաջընթացի ապահովում բազմազան սոցիալ-մշակութային պրակտիկաների, փորձարարության և ոչ ֆորմալ կրթության հիման վրա,
6. համալսարանի մրցունակության և վարկանիշի բարձրացում կրթության ճկուն և նորարարական կազմակերպման շնորհիվ:

ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՇԱՐԺԻՉ ՈՒԺԵՐԸ

ԵՊՀ ԻՄ-ը 2022-2026 թթ. ռազմավարական զարգացման համար սահմանում է հետևյալ շարժիչ ուժերը.

- ակտիվ կադրային քաղաքականություն,
- Մասնաճյուղի և գործատուների ակտիվ համագործակցություն,
- կրթական գործընթացի և գիտական հետազոտությունների ինտեգրում,
- կրթական ծրագրերի և գիտահետազոտական նախագծերի միջգիտակարգային կապերի և ճկունության ուժեղացում, միջֆակուլտետային արգելքների նվազեցում,
- կրթական և գիտական ոլորտներում արդյունավետ մարքեթինգի իրականացում,
- Մասնաճյուղի հանրապետական և միջազգային մակարդակով ճանաչելիության ձևավորում, դիմորդների ներգրավման գործող արդյունավետ համակարգ,
- բակալավրիատի և մագիստրատուրայի ուսանողների՝ համալսարանի արդիականացմանն ուղղված նորարարական և գործարար նախաձեռնությունների աջակցում,
- ուսումնառության հեռավար տեխնոլոգիաների լայնածավալ կիրառում,
- գրավիչ համալսարանական միջավայրի և ենթակառուցվածքների ստեղծում:

ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԵՊՀ ԻՄ-Ի ՄԱՍԻՆ

ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղը հիմնադրվել է 1994 թվականին Իջևանի տարածաշրջանային բազմաճյուղ քոլեջի բազայի վրա: Վերջինս ստեղծվել էր ՀՀ բարձրագույն կրթության և գիտության պետական կոմիտեի՝ 1991 թ. հոկտեմբերի 10-ի որոշմամբ և կոչված էր ՀՀ հյուսիսարևելյան տարածաշրջանում ակտիվացնելու գիտամշակութային կյանքը, կասեցնելու սահմանամերձ

շրջաններից երիտասարդության արտահոսքը, պատրաստելու խոր գիտելիքներով և բազմակողմանի ունակություններով օժտված, ազգային և համամարդկային մշակույթի ավանդներին նվիրված մասնագետներ:

1994 թ. սեպտեմբերի 19-ին ՀՀ կառավարության թիվ 440 որոշմամբ՝ Իջևանի տարածաշրջանային քոլեջը վերակազմավորվել է որպես Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաճյուղ, որը գործում է մինչև այսօր:

Իր 27-ամյա գործունեության ընթացքում ԵՊՀ ԻՄ-ը տվել է շուրջ 7000 շրջանավարտ, որոնց մեծամասնությունը հաջողությամբ աշխատում է հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտներում, պետական և հանրային կառույցներում, բանկային համակարգում և այլն: Մեկ տասնյակից ավել շրջանավարտներ պաշտպանել են թեկնածուական ատենախոսություն, աշխատում են Մասնաճյուղում:

ԵՊՀ ԻՄ-ի գործունեության գերակա նպատակներից է հայագիտության, հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և բնական գիտությունների ու մշակույթի զարգացումը տարածաշրջանում: Դրանից ելնելով՝ բուհում գործում է 4 ֆակուլտետ (Բնական գիտությունների, Հումանիտար գիտությունների, Տնտեսագիտության, Կիրառական արվեստի) և 10 ամբիոն:

Բնական գիտությունների ֆակուլտետն ունի 2 ամբիոն (Ծրագրավորման և ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների, Ընդհանուր մաթեմատիկայի և բնագիտության) և իրականացնում է 3 կրթական ծրագիր («Ինֆորմատիկա և կիրառական մաթեմատիկա», «Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ», «Բնապահպանություն և բնօգտագործում»): Ֆակուլտետում գործում է Բնագիտության և համակարգչային տեխնիկայի ուսումնական 2 լաբորատորիա:

Հումանիտար գիտությունների ֆակուլտետն ունի 4 ամբիոն (Հայոց պատմության և հասարակագիտության, Հայոց լեզվի և գրականության, Մանկավարժության և հոգեբանության, Օտար լեզուների) և իրականացնում է 7 կրթական ծրագրեր («Պատմություն», «Հայոց լեզու և գրականություն», «Հոգեբանություն», «Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա», «Անգլերեն լեզու և գրականություն», «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն», «Ռուսաց լեզու և գրականություն»):

Տնտեսագիտության ֆակուլտետն ունի 2 ամբիոն (Ընդհանուր տնտեսագիտության, Տուրիզմի կառավարման և մշակութաբանության) և իրականացնում է 2 կրթական ծրագրեր («Ֆինանսներ (ըստ ոլորտի)», «Զբոսաշրջություն»):

Կիրառական արվեստի ֆակուլտետն ունի 2 ամբիոն (Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի և դիզայնի, Գծանկարի, գունանկարի և քանդակի) և իրականացնում է 2 կրթական ծրագիր («Կիրառական արվեստ», «Դիզայն»): Ֆակուլտետում գործում է 7 արվեստանոց՝ Գծանկարի և գունանկարի, Տեքստիլի, Դիզայնի, Հագուստի մոդելավորման, Խեցեգործության, Քանդակի, Փայտի գեղարվեստական մշակման:

2006 թվականից մասնաճյուղում **հեռակա ուսուցման ձևով** իրականացվում է 5-ամյա բակալավրական կրթություն՝ 9 կրթական ծրագրերով («Հայոց լեզու և գրականություն», «Պատմություն», «Հոգեբանություն», «Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա», «Ֆինանսներ», «Ինֆորմատիկա և կիրառական մաթեմատիկա», «Բնապահպանություն և բնօգտագործում», «Քարտեզագրություն և կադաստրային գործ»):

Ներկայումս Մասնաճյուղի 4 ֆակուլտետներում առկա ուսուցմամբ 12 կրթական ծրագրերով ուսանում է ավելի քան 587 ուսանող, հեռակա ուսուցման համակարգում 9 կրթական ծրագրերով սովորում է 588 ուսանող (այդ թվում՝ 24-ը մագիստրոսի կրթական ծրագրով):

ԵՊՀ ԻՄ-ում ուսանողների հետաքրքիր առօրյան (ուսումնագիտական, գիտակրթական, մշակութային, ժամանցային տարբեր միջոցառումներ և նախաձեռնություններ) ապահովում, նրանց իրավական գիտակցությանը, հայրենասիրական ոգու բարձրացմանը նպաստում են **ուսանողական ինքնակառավարման մարմինները՝** Ուսանողական խորհուրդը (ՈԻԽ), Ուսանողական գիտական ընկերությունը (ՈԻԳԸ):

Մասնաճյուղն ունի ժամանակակից համակարգիչներով հագեցած 4 **համակարգչային լաբան,** 15981 միավոր գրքով, 1321 գիտական հանդեսներով ու ամսագրերով և 2204 անուն էլեկտրոնային գրականությամբ **գրադարան,** որի մասն է կազմում նաև ժամանակակից տեխնիկական միջոցներով ապահովված հարմարավետ **ընթերցասրահը:**

2018 թ. հուլիսին ԵՊՀ ԻՄ-ում բացվել է **Ռուսաց լեզվի և մշակույթի կենտրոնը,** որը 2020 թ. նոյեմբերին վերակազմավորվել է որպես **Գյումրիում Ռուսաստանի գիտության և մշակույթի կենտրոնի Իջևանի մասնաճյուղ:** Վերջինիս հիմնական նպատակը կրթության, գիտության, մշակույթի, պատմական և ազգագրական գործունեության, երիտասարդական քաղաքականության ոլորտներում հայ-ռուսական համագործակցության զարգացումը և խորացումն է:

2020 թ. փետրվարից մասնաճյուղում գործում է **«Ամերիկյան գրադարան և դասընթացների կենտրոն»-ը,** որի նպատակն է մարզի՝ մասնավորապես Իջևան քաղաքի և հարակից գյուղերի բնակիչների համար կազմակերպել կրթական, մշակութային և տեղեկատվական միջոցառումներ, տարբեր թեմաների շուրջ ուսումնական կարճատև ծրագրեր և անգլերենի անվճար դասընթացներ, որոնց շնորհիվ կզարգանան մասնակիցների սոցիալական և տեխնիկական հմտությունները, ինչպես նաև տեղի բնակչությունը կծանոթանա ամերիկյան արժեքներին, պատմությանը և մշակույթին:

2021 թ. հուլիսից ԵՊՀ ԻՄ-ում պաշտոնապես բացվել է **Տավուշի մարզի Գիտելիքի նորարարական հաբը,** որի նպատակը EU4Youth Սոցիալական ձեռներեցության էկոհամակարգի զարգացումն է՝ սահմանային գյուղերում կանաչ առաջընթացի համար ծրագրի շրջանակներում Տավուշի մարզում սոցիալական ձեռներեցության էկոհամակարգի խթանումը: Այն միտված է երիտասարդների նոր գիտելիքների ձեռքբերմանը, գաղափարների գեներացմանը, դասընթացների ու միջոցառումների կազմակերպմանը:

ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ԸՆԹԱՑԻԿ ՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ

Այսօր Մասնաճյուղը գտնվում է գիտահենք կրթություն ապահովելու մեծ գործընթացի մեջ: Նոր մարտահրավերները Մասնաճյուղի զարգացման նոր հնարավորություններ են :

Մասնաճյուղի ուժեղ կողմերը.

1. **Ռազմավարական ծրագրի** առկայություն, ծրագրին համապատասխան միջնաժամկետ և կարճաժամկետ պլան-ժամանակացույցների առկայություն, ծրագրի իրականացման և

գնահատման գործընթացում արտաքին և ներքին շահակիցների ներգրավվածություն, ծրագրի իրականացումը գնահատելու մեխանիզմների և գործիքների առկայություն, ծրագրի կատարողականի վերաբերյալ հաշվետվողականության առկայություն,

2. հստակ կանոնակարգերով և աշխատակարգերով գործող **կառավարման** մարմիններ, Մասնաճյուղի գործունեության պլանավորման վերնից ներքև և հաշվետվողականության ներքևից վերև սկզբունքի կայուն կիրառություն, Մասնաճյուղի **կառավարման**, գործունեության գնահատման և որակի ապահովման գործընթացներին ներքին և արտաքին շահակիցների ներգրավում, որոշումների կայացում հավաքագրված, վերլուծված հավաստի տեղեկատվության հիման վրա, փոքրաթիվ վարչական աշխատակազմ և նրանց արդյունավետ տեղաբաշխում, անձնակազմի կայունության ապահովման քաղաքականություն,
3. **որակի** ներքին ապահովման արդյունավետ գործող համակարգ, որակի ապահովման քաղաքականության առկայություն, Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման (ՄԿՈԱ) ու Կրթական բարեփոխումների և դասախոսների վերապատրաստման (ԿԲԴՎ) բաժինների առկայություն, ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքների վերհանման գործող բազմազան մեխանիզմներ,
4. տարածաշրջանի աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան **մասնագիտությունների** առկայություն և այդ մասնագիտությունների համար որակավորումների ազգային շրջանակին համադրելի բակալավրի և մագիստրոսի **կրթական ծրագրեր**, կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման և վերանայման գործող կարգ, մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի (ՄԿԾ) ղեկավարների արդյունավետ գործող ինստիտուտ, գիտական և դրամաշնորհային ծրագրերը համակարգող կենտրոնի առկայություն,
5. ՄԿԾ-ների պահանջներին համապատասխան հիմնական և հրավիրված բարձրակարգ **պրոֆեսորադասախոսական** անձնակազմ, նրանց ուսումնական և գիտական գործունեության, առաջընթացի և մասնագիտական աճի ապահովման, գնահատման և խրախուսման գործող մեխանիզմներ, ԵՊՀ-ի և այլ առաջատար ՄՈՒՀ-երի դասախոսական կազմի ներգրավում,
6. Մասնաճյուղում **ուսանողներին** վերաբերող գործընթացները կանոնակարգող փաստաթղթերի առկայություն և ուսումնական գործընթացի կազմակերպում՝ համաձայն կանոնակարգերի, ուսանողների բեռնվածության արտահայտում ECST կրեդիտներով, Մինչհամալսարանական կրթության և պրակտիկաների կազմակերպման բաժնի առկայություն, դիմորդների ներգրավման գործող մեխանիզմներ, նպատակային պրակտիկաների կազմակերպում, առկա և հեռակա ուսուցման համակարգերում իրականացվող համընկնող և տարբեր կրթական ծրագրեր, հանրապետության մասշտաբով ցածր վարձավճարներ,
7. բազմագործոն գնահատման համակարգի առկայություն, ուսանողների տվյալների և առաջադիմության ավտոմատացված «Supervision YSU» էլեկտրոնային համակարգի առկայություն, Մասնաճյուղի պաշտոնական կայքի առկայություն, Մասնաճյուղի գործընթացների վերաբերյալ հավաստի, թարմ և օբյեկտիվ տեղեկատվության **հանրայնացում**,
8. ներքին համակարգչային ցանցի, անվճար, անսահմանափակ, գերաբազ ինտերնետ կապի, էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության առկայություն,

9. անհրաժեշտ ենթակառուցվածքների և ռեսուրսների առկայություն:

Մասնաճյուղի թույլ կողմերը.

1. Տարածաշրջանի կազմակերպությունների հետ Մասնաճյուղի թույլ համագործակցություն, հետադարձ կապի ապահովման մեխանիզմների անկատարություն,
2. ԵՊՀ և այլ ՄՈՒՀ-երի հետ թույլ համագործակցություն և փորձի փոխանակման ցածր մակարդակ,
3. հրավիրված պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի մեծ թվաքանակ, ամբիոնների տեղացի վարիչների փոքր քանակություն, պրոֆեսորադասախոսական կազմի գնահատման մեխանիզմների անկատարություն,
4. գնահատման համակարգում ուսանողների հմտությունների և կարողությունների գնահատման մեթոդների անկատարություն,
5. ուսանողների և դասավանդողների փոխանակման կամ շարժունության ծրագրերի բացակայություն,
6. գիտաժողովներին մասնակցության, գիտական հոդվածների տպագրման փոքր թիվ, գիտական ներուժի ոչ բավարար ներգրավվածություն պետական պատվերով և նպատակային ֆինանսավորմամբ իրականացվող գիտական հետազոտություններում,
7. գրագողության դեմ պայքարի արդյունավետ մեթոդների, ակադեմիական ազնվության բավարար մակարդակի ապահովման մեխանիզմների անկատարություն,
8. ՄԿԾ-ների արդյունավետության գնահատման մեխանիզմների բացակայություն,
9. գիտահետազոտական աշխատանքներում ուսանողների պասիվ ներգրավվածություն,
10. Մասնաճյուղի շրջանավարտների հետ պասիվ համագործակցություն,
11. օտարերկրյա դիմորդների և ուսանողների բացակայություն,
12. հատուկ կարիքներով անձանց համար մասնաճյուղում անհրաժեշտ պայմանների, առանձնացված ընթերցասրահի բացակայություն:

Մասնաճյուղի հնարավորությունները.

1. Մասնաճյուղի գերակշռող դերը տարածաշրջանի աշխատաշուկան որակյալ մասնագետներով ապահովելու գործում, մարզի դպրոցների և պետական քոլեջների հետ համագործակցության ընդլայնում,
2. Մասնաճյուղի **կառավարման** գործընթացներին արտաքին և ներքին շահակիցների մասնակցության և հետադարձ կապի ակտիվացում,
3. ուսումնագիտական համագործակցության ակտիվացում ԵՊՀ-ի և այլ առաջատար ՄՈՒՀ-երի հետ, ԵՊՀ միջազգային կապերի օգտագործում, համագործակցության ակտիվացում ՀՀ ԳԱԱ, Որակի ապահովման ազգային կենտրոնի (ՈԱԱԿ) հետ, համագործակցություն տարածաշրջանի գործատուների, շրջանավարտների հետ,
4. դասախոսական կազմի գիտական գործունեության ակտիվացում, ուսանողների ներգրավում գիտական, հետազոտական աշխատանքներում,
5. արտաքին ֆինանսական նոր աղբյուրների ներգրավում,

6. արտաքին շահակիցների մասնակցության ակտիվացում ՄԿԾ-ների մշակման և վերանայման գործընթացներում, ՄԿԾ-ների հրապարակայնության ընդլայնում,
7. դասավանդման նյութերի և ռեսուրսների արդիականացում, շրջանավարտներից և պրակտիկանտ ուսանողներից արտաքին շահակիցների բավարարվածության մակարդակի բարձրացում:

Վտանգները.

1. Տարածաշրջանում մասնագիտությունների կրթական ծրագրեր իրականացնող նույնատիպ այլ ՄՈՒՀ-երի բացակայություն, աշխատաշուկայի պահանջարկի հաճախակի փոփոխություն, գործազրկության բարձր մակարդակ և տարածաշրջանում կադրերի գերհագեցվածություն, դեմոգրաֆիական փոփոխությունները տարածաշրջանում,
2. ֆինանսական մուտքերի անբավարարություն,
3. կրթության ոլորտում օրենսդրական դաշտի հաճախակի փոփոխություններ, որակավորումների սեկտորիալ շրջանակի բացակայություն, մասնագիտության կրթական չափորոշիչների բացակայություն,
4. ՀՀ-ում դիմորդների թվի նվազում, Մասնաճյուղի դիմորդների թվի նվազում,
5. տարածաշրջանում PR նյութերի հրապարակման և տարածման սահմանափակություն,
6. աշխատաշուկայում պահանջարկի փոփոխություններով պայմանավորված՝ ՄԿԾ-ների վերանայման արտաքին շահակիցների թույլ արձագանք,
7. տարածաշրջանում գիտահետազոտական կազմակերպությունների և գիտահետազոտական պատվերների բացակայություն,
8. տարածաշրջանում գիտամշակութային պասիվ միջավայր,
9. ուսման նկատմամբ շահագրգռվածության անկում,
10. ՀՀ-ում գնաճի բարձր տեմպեր,
11. պետության կողմից բարձրագույն կրթությանը տրվող թույլ ֆինանսական աջակցություն,
12. ֆորս-մաժոր:

Եզրակացություն.

Մասնաճյուղը, օգտվելով ուժեղ կողմերից և արտաքին հնարավորություններից, չեզոքացնելով թույլ կողմերն ու արտաքին վտանգները, նպատակադրված է.

1. ստեղծել նոր կապեր և ակտիվացնել գործող կապերը տարածաշրջանի արտաքին շահակիցների հետ, ՌԾ-ի կատարողականի բացթողումները տեղափոխել հաջորդ ռազմավարական ծրագիր՝ խնդիրների վերհանմանը և ծրագրի մշակմանը մասնակից դարձնելով ներքին և արտաքին շահակիցներին,
2. բարելավել Մասնաճյուղի գործունեությունը կանոնակարգող փաստաթղթերը, վերանայել Մասնաճյուղի գործունեությունը գնահատող չափորոշիչները և ցուցիչները, դրանք համապատասխանեցնել Ռազմավարական ծրագրի խնդիրներին,
3. ուսումնասիրել կառավարման և վարչարարության ոլորտում հաջողությունների հասած այլ ՄՈՒՀ-երի փորձը,
4. մշակել և ներդնել ՄԿԾ-ների արդյունավետության գնահատման հստակ մեխանիզմներ,

5. կրթական ծրագրերում բարելավել հետազոտական բաղադրիչի իրականացման և գնահատման գործընթացը,
6. ծրագրերում վերաբաշխել ժամաքանակները՝ ավելացնելով գործնական կարողությունների ձևավորմանն ուղղված ժամերը, ներդնել պարտադիր առաջադրանքների և մասնագիտական առաջընթացի գնահատման մեխանիզմներ,
7. աջակցել և խրախուսել դասախոսների և ուսանողների գիտական և հետազոտական գործունեությունը, կրթական ծրագրերի իրականացման գործում ներգրավել գիտնականների և հետազոտողների,
8. ներդնել պրոֆեսորադասախոսական կազմի հետ աշխատանքային հարաբերությունների սահմանման և աշխատավարձերի հաշվարկման նոր համակարգ,
9. զարգացնել և հզորացնել ՄԿԾ-ների իրականացման նյութատեխնիկական բազան,
10. մշակել և ներդրել արտաքին և ներքին շահակիցների կրթական պահանջմունքների ուսումնասիրման նոր, արդյունավետ մեխանիզմներ,
11. ակտիվացնել համագործակցությունը ՀՀ և արտերկրի առաջատար բուհերի հետ,
12. կիրարկել գրագոռոթյան դեմ պայքարի արդյունավետ մեթոդներ, բարեվարքության և ակադեմիական ազնվության բավարար մակարդակի ապահովման նոր մեխանիզմներ:

ՆՊԱՏԱԿ 1. ԲԱՐՁՐՈՐԱԿ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Հավատարիմ մնալով ուսանողին գիտահենք կրթություն տրամադրելու առաքելությանը՝ տրամադրել մրցունակ գիտելիք և փորձառություն, որոնք ուսանողին հնարավորություն կտան դրական ներդրում ունենալ պետության և հասարակության զարգացման գործում:

ԽՆԴԻՐ 1.1. ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Ներգրավել բարձր ներուժ ունեցող դիմորդների՝ ապահովելով ներառականության սկզբունքը:

Ակնկալվող վերջնարդյունք

Մարքեթինգային գործընթացների և դիմորդների մասնագիտական ինքնորոշմանն ուղղված միջոցառումների, ինչպես նաև գրավիչ առաջարկների և ուսանողների ընտրության վերանայված մեխանիզմների կիրառման միջոցով ձևավորված բարձր ներուժ ունեցող դիմորդների կայուն հոսք՝ ընդունելության օպտիմալացված չափաքանակներին համապատասխան:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. Օպտիմալացնել ընդունելության ամենամյա պլանավորումը՝ ըստ ուսուցման ձևերի, կրթական աստիճանների և կրթական ծրագրերի:

- ✓ Տարածաշրջանի զարգացման կարիքներին, հանրության և աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան՝ Մասնաճյուղի ընդունելության իրատեսական ցանկ:

2. Ապահովել կրթության հասանելիություն սոցիալական տարբեր խմբերի ներկայացուցիչների համար:

- ✓ Ուսումնական միջավայրի առկայություն տեսողական, լսողական, հենաշարժողական և այլ խնդիրներ ունեցող ուսանողների համար:

3. Գտնել ֆինանսավորման աղբյուրներ՝ բարձր (18-20) միավորներով վճարովի հիմունքով ընդունված դիմորդներին ԵՊՀ ԻՄ-ում կրթաթոշակով ապահովելու համար:

- ✓ Տարեկան առնվազն 2 կրթաթոշակի սահմանում:

4. Կազմակերպել դիմորդների մասնագիտական ինքնորոշման միջոցառումներ:

- ✓ Մասնաճյուղի ընդունելության մասին ընդլայնված և բազմազանեցված գովազդող նյութեր (դիմորդի ուղեցույց, բուկլետ, տեսաձայնագրություն, տեղեկատվություն նյութեր),
- ✓ մասնագիտական կողմնորոշման հանդիպումներ և կարիերայի պլանավորման վերաբերյալ խորհրդատվություններ,
- ✓ ակնարկային և թեմատիկ դասախոսություններ,
- ✓ Մասնաճյուղի կայքում օտարերկրյա, այդ թվում՝ սփյուռքահայ դիմորդների համար Մասնաճյուղի ու նրա կրթական ծրագրերի վերաբերյալ համառոտ տեղեկատու նյութեր օտար լեզուներով (անգլերեն, ռուսերեն),
- ✓ «Բաց դռների օրեր» և ապագա դիմորդների ճանաչողական այցեր,
- ✓ մասնակցություն կրթական ցուցահանդեսների,
- ✓ կազմակերպված ամառային դպրոցներ,
- ✓ դիմորդների թվի աճ,
- ✓ ուսանողների կեցության լուծված տարբերակ (տվյալների հավաքագրում, վարձակալության հիմունքով տրվող բնակարանների տվյալներ):

5. Կազմակերպել առկա և/կամ առցանց նախապատրաստական դասընթացներ:

- ✓ Նախապատրաստական դասընթացների կազմակերպման գործող ընթացակարգ,
- ✓ նախապատրաստական դասընթացներ վարող դասախոսների վճարման ներդրված համակարգ,
- ✓ կազմակերպված առկա և/կամ առցանց նախապատրաստական դասընթացներ,
- ✓ մինչև 20 տոկոս դիմորդների ընդունում հեռակա ուսուցման համակարգ նախապատրաստական դասընթացներից:

6. Ընդլայնել և բարելավել ԵՊՀ ԻՄ-ի հետ քոլեջների համագործակցությունը:

- ✓ Քոլեջներից դիմորդների թվի աճ,
- ✓ կրթական ծրագրերի համեմատական վերլուծություն:

ԽՆԴԻՐ 1.2. ՄՐՑՈՒՆԱԿ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

Տրամադրել բարձրակարգ ակադեմիական գիտելիք և փորձառություն յուրաքանչյուր ուսանողին՝ երաշխավորելով ընդհանրական և մասնագիտական կարողություններ և ապահովելով կրթության շարունակականություն:

Անկալվող վերջնարդյունք

Նոր կառուցվածքով, պարբերաբար թարմացվող ճկուն միջառարկայական կրթական ծրագրեր՝ ուսանողների համար շարժունության և մասնագիտական փորձառության լայն հնարավորություններով, որոնց վերջնարդյունքները բավարարում են շահակիցների կրթական կարիքները և համադրելի են միջազգային նմանատիպ ծրագրերի վերջնարդյունքների հետ:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. Ներդնել աշխատանքի վրա հիմնված կրթական ծրագրերի հայեցակարգ:

- ✓ Աշխատանքի վրա հիմնված կրթական ծրագրերի իրականացման գործող հայեցակարգ,
- ✓ աշխատանքի վրա հիմնված առնվազն 2 կրթական ծրագիր (պրակտիկայի վրա):

2. Բարելավել կրթական ծրագրերի վերջնարդյունքները՝ զարգացնելով ուսանողների մասնագիտական և միջգիտակարգային գիտելիքներն ու կարողությունները:

- ✓ Բակալավրիատի և մագիստրատուրայի կրթական ծրագրերում «4C» կարողությունների (քննական մտածողություն, համագործակցություն, հաղորդակցականություն, ստեղծարարություն) ձևավորող վերջնարդյունքների առկայություն,
- ✓ կրթական ծրագրերում վերանայված մասնագիտական կոմպետենցիաներ:

3. Մշակել և կրթական ծրագրերում ներդնել ԵՊՀ ԻՄ-ի բակալավրիատի և մագիստրատուրայի շրջանավարտների ընդհանրական կոմպետենցիաների պարտադիր կազմ:

- ✓ ԵՊՀ ԻՄ-ի բակալավրիատի և մագիստրատուրայի շրջանավարտների պարտադիր ընդհանրական կոմպետենցիաների մշակված կազմ գործող կրթական ծրագրերում:

4. Պարբերաբար իրականացնել ուսանողների կրթական կարիքների գնահատում:

- ✓ Ուսանողների կրթական կարիքների գնահատման գործող մեթոդաբանություն,
- ✓ ուսանողների վերհանված կրթական կարիքների և դրանց լուծումների վերաբերյալ ամենամյա զեկուցումներ, կրթական ծրագրերի վերանայման առաջարկներ,
- ✓ կրթական ծրագրերից բավարարված ուսանողների թվի աճ:

5. Պարբերաբար իրականացնել աշխատաշուկայի պահանջարկի գնահատում՝ կրթական ծրագրերի բարելավման և նոր կրթական ծրագրերի ներդրման համար:

- ✓ Աշխատաշուկայի պահանջարկի գնահատման մշակված մեխանիզմներ,
- ✓ աշխատաշուկայի պահանջարկի գնահատման ամենամյա զեկույցներ,
- ✓ արտաքին շահակիցների կարծիքների ուսումնասիրությունների վերլուծության հիման վրա բարելավված կրթական ծրագրեր,
- ✓ աշխատաշուկայի վերլուծության արդյունքների հիման վրա ներդրված նոր կրթական ծրագրեր,
- ✓ Մասնաճյուղի շրջանավարտներից արտաքին շահակիցների բավարարվածության աճ,
- ✓ ԵՊՀ ԻՄ-ում ստացած կրթությունից շրջանավարտների բավարարվածության աճ:

6. Ներդնել կրթական ծրագրերի միջազգային հենանշման (բենչմարքինգի) ներբուհական կարգ:

- ✓ Կրթական ծրագրերի միջազգային հենանշման (բենչմարքինգի) գործող ներբուհական ընթացակարգ,
- ✓ Բենչմարքինգի հիման վրա վերակառուցված կրթական ծրագրեր:

7. Վերանայել ուսանողների գնահատման կարգը՝ գնահատման արժանահավատության բարձրացման և ձևերի բազմազանեցման նպատակով:

- ✓ Ուսանողների գնահատման նորացված մեթոդաբանություն և գործող նոր կարգ,
- ✓ գրագողության դեմ պայքարի ներդրված մեխանիզմներ,
- ✓ գնահատումից ուսանողների բավարարվածության աճ,
- ✓ ըստ գնահատման նոր մեթոդաբանության՝ դասընթացների վերանայված փաթեթներ:

8. Կրթական ծրագրերում ներմուծել լրացուցիչ մասնագիտացման (Minor) հնարավորությունը:

- ✓ Լրացուցիչ մասնագիտացման (Minor) հնարավորությամբ իրականացվող փորձարարական առնվազն 1 կրթական ծրագիր:

9. Ուսանողների շարժունությունն ապահովելու նպատակով կրթական ծրագրերում նախատեսել «շարժունության պատուհաններ»:

- ✓ Կրթական ծրագրերում «շարժունության պատուհանների» առկայություն,
- ✓ շարժունության ծրագրերում ներգրավված դասախոսների և ուսանողների թվաքանակի աճ:

10. Գործադրել կրթական ծրագրերի ընթացիկ մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) և վերանայման կարգը բակալավրիատի և մագիստրատուրայի ծրագրերի համար:

- ✓ Կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման և վերանայման հաշվետվություններ և ծրագրերի բարելավման առաջարկություններ,
- ✓ պրակտիկաների բարելավված ծրագրեր և դրանց իրականացումից ուսանողների բավարարվածության աճ,
- ✓ ընթացիկ մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) և վերանայման ենթարկված կրթական ծրագրեր:

11. Նախապատրաստել Մասնաճյուղի կրթական ծրագրերը հավատարմագրման:

- ✓ Իրականացվող կրթական ծրագրերի ինքնավերլուծություններ,
- ✓ ծրագրային հավատարմագրում անցած առնվազն 2 կրթական ծրագիր:

ԽՆԴԻՐ 1.3. ԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐ

Յուրաքանչյուր ուսանողի համար ապահովել զարգացմանը միտված ֆիզիկական և վիրտուալ միջավայր:

Ակնկալվող վերջնարդյունք

Կրթական ծրագրերի իրականացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսներով ապահովված և հասանելի, ներքին և արտաքին շահակիցների ուսմանը, աշխատանքին և արտալսարանային արդյունավետ գործունեությանը նպաստող ֆիզիկական և վիրտուալ մշտապես թարմացվող միջավայր:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. Բարելավել ուսումնական լսարանների և լաբորատոր ենթակառուցվածքների հագեցվածությունը:

- ✓ Տարեկան արդիականացված առնվազն 4 լսարան,
- ✓ հետազոտական վիրտուալ լաբորատորիա,
- ✓ Մասնաճյուղի մասնաշենքերի հիմնանորոգման և վերակառուցման տարբերակված ծրագրեր,
- ✓ օժանդակ տարածքների առավել արդյունավետ օգտագործման համար վերաբաշխման ծրագրեր:

2. Ստեղծել «Թվային կամպուս»՝ զարգացնելով դասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմի թվային հմտությունները, յուրաքանչյուր ուսանողի համար ապահովել թվային ռեսուրսների հասանելիությունը:

- ✓ Կրթական և գիտական ծրագրերում ընդլայնված և արդյունավետ կիրառվող տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ,
- ✓ Բազմաֆունկցիոնալ թվային գրադարանի առկայություն,
- ✓ գրադարանի ամբողջական էլեկտրոնային քարտարանի առկայություն,
- ✓ գործող էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառություն:

3. Զարգացնել և ընդլայնել Մասնաճյուղի գրադարանի գործառնությունները և ուսումնական ռեսուրսները:

- ✓ Միջազգային գրադարանային ցանցերից օգտվող և կոնսորցիումներին/համընկերություններին մասնակցող ուսանողներ,
- ✓ համալրված մասնագիտական գրականություն,
- ✓ արդիականացված գրադարանային ծառայություն,
- ✓ համալրված էլեկտրոնային գրականություն,
- ✓ գրադարանում առկա գրականությունից և մատուցվող ծառայություններից օգտվողների բավարարվածության աճ:

4. Դասախոսների և ուսանողների արտալսարանային արդյունավետ գործունեության համար ապահովել անհրաժեշտ տարածք և բարենպաստ պայմաններ:

- ✓ Արտալսարանային գործունեության համար կահավորված հատուկ տարածքներ,
- ✓ Մասնաճյուղի անվտանգության ապահովման գործող ժամանակակից համակարգ,
- ✓ վերանորոգված մարզադահլիճ,
- ✓ արդիականացված բուժկետ:

5. Շարունակել հյուրանոցային համալիրի բարեկարգման և կենցաղային պայմանների բարելավման աշխատանքները :

- ✓ Վերանորոգված և բարելավված կենցաղային պայմաններով հյուրանոցային համալիր:

6. Իրականացնել արտակարգ իրավիճակներում արագորեն կողմնորոշվելու և անհրաժեշտ գործողություններ կատարելու կարողությունների զարգացմանը միտված միջոցառումներ:

- ✓ Արտակարգ իրավիճակներին վերաբերող տարեկան մեկ միջոցառում յուրաքանչյուր մասնաշենքի համար:

ԽՆԴԻՐ 1.4. ԲԱՐՁՐՈՐԱԿ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Ապահովել մասնագիտական համայնքի կարողությունների զարգացումը:

Ակնկալվող վերջնարդյունք

Մասնաճյուղի կրթական ծրագրերն իրականացնելու համար անհրաժեշտ մասնագիտական և հետազոտական կարողություններ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ օպտիմալացված կայուն կազմեր, որոնց կարիքներն ու աշխատանքի արդյունավետությունը պարբերաբար գնահատվում են և դրանց հիման վրա իրականացվում են բազմակողմանի կատարելագործման միջոցառումներ՝ նպաստելով նրանց մասնագիտական անընդհատ առաջընթացին:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. ԵՊՀ ԻՄ-ի բոլոր դասախոսների համար հասանելի դարձնել մասնագիտական զարգացմանը նպաստող միջազգային և ներքուհայկական թվային հարթակներ:

- ✓ Առնվազն երկու միջազգային գիտակրթական թվային հասանելի հարթակ,
- ✓ կրթական նորագույն ծրագրերին մասնակցող դասախոսական կազմ:

2. Դասախոսների վերապատրաստման ծրագրում ներառել հետազոտական կարողությունների զարգացմանն ուղղված մոդուլներ:

- ✓ Դասախոսական համակազմի որակավորման բարձրացման արդիականացված հետազոտահենք գործող ծրագիր,
- ✓ վերապատրաստված մեծ թվով դասախոսներ,
- ✓ պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական որակներից ուսանողների բավարարվածության աճ:

3. Պարբերաբար իրականացնել ուսումնաօժանդակ և վարչական համակազմերի վերապատրաստումներ՝ հիմնված կարիքների գնահատման վրա և համահունչ ԵՊՀ ԻՄ-ի զարգացման գերակայություններին:

- ✓ Վարչական և ուսումնաօժանդակ համակագմերի կարողությունների զարգացման գործող ռազմավարություն,
- ✓ վարչական և ուսումնաօժանդակ համակագմերի վերապատրաստման և ատեստավորման գործող կարգ,
- ✓ վերապատրաստումների արդյունավետության և որակի գնահատման ընթացակարգ,
- ✓ վերապատրաստված ուսումնաօժանդակ և վարչական համակագմ,
- ✓ վերապատրաստումներից բավարարվածության աճ,
- ✓ ուսումնաօժանդակ և վարչական համակագմի աշխատանքից բավարարվածության աճ:

4. Ակտիվացնել Երիտասարդ դասախոսների աջակցման և առաջավոր փորձի փոխանցման կենտրոնի աշխատանքները՝ դասախոսական կազմի մանկավարժական կարողությունները և հմտություններն արդիականացնելու ու զարգացնելու նպատակով:

- ✓ Երիտասարդ դասախոսների աջակցման և առաջավոր փորձի փոխանցման կենտրոնի աշխատանքներից դասախոսների բավարարվածության աճ,
- ✓ երիտասարդ դասախոսների դասավանդման որակի և արդյունավետության վերաբերյալ ուսանողական հարցումների բարելավված արդյունքներ,
- ✓ երիտասարդ դասախոսների մանկավարժական և հոգեբանական հմտությունները զարգացնող վերապատրաստման դասընթացներ:

5. Դասախոսներին և ուսանողներին տրամադրել խմբային և անհատական հոգեբանական խորհրդատվական ծառայություններ:

- ✓ Հոգեբանական խորհրդատվությունների գործող ծառայություն,
- ✓ հոգեբանական խորհրդատվությունների ծառայություններից օգտվողների թվաքանակի աճ:

6. Վարել կանխահայաց կադրային քաղաքականություն՝ աշխատանքի մեջ ներգրավելով ՀՀ և արտասահմանյան ականավոր գիտնականների և շնորհալի երիտասարդների:

- ✓ Մշակված կադրային քաղաքականություն,
- ✓ ներգրավված ականավոր և երիտասարդ գիտնականներ:

7. Բազմազանեցնել ԵՊՀ ԻՄ-ի աշխատողների մասնագիտական աճի աջակցման և խրախուսման ձևերը, ներդնել մասնագիտական և անձնային աճի համակարգ:

- ✓ Դասախոսների տարբերակված հավելավճարի բարելավված նորմեր,
- ✓ դրամական պարգևատրումներ, խրախուսումներ,
- ✓ աջակցություն գիտաժողովներին, հրապարակումներին, գործուղումներին,
- ✓ վարչական և ուսումնաօժանդակ աշխատողների տարբերակված հավելավճարի չափանիշներ և համապատասխան կարգ:

8. Ներդնել դասախոսական, ուսումնաօժանդակ և վարչական համակագմերի աշխատանքի արդյունավետության գնահատման նոր համակարգ:

- ✓ Կրթական ծրագրերին համապատասխան դասախոսական կազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող պահանջներ՝ ըստ ծրագրի կրթական վերջնարդյունքների,
- ✓ պաշտոնների վերանայված անձնագրեր,
- ✓ պրոֆեսորադասախոսական կազմի հետ աշխատանքային հարաբերությունների սահմանման և աշխատավարձերի հաշվարկման նոր համակարգ,
- ✓ դասախոսական, ուսումնաօժանդակ, վարչական համակագմերի աշխատանքի արդյունավետության բազմագործոն գնահատման նորացված կարգեր:

9. Ընդլայնել աշխատողների համար սոցիալական բազմաբնույթ ծրագրերի իրականացումը (առողջության ապահովագրություն, աշխատողների հանգստի կազմակերպում, մարզամշակութային ծրագրերի բազմազանեցում և այլն):

- ✓ Մասնաճյուղի աշխատողների սոցիալական վիճակի մշտադիտարկման գործող մեխանիզմներ,
- ✓ աշխատողների համար գործող սոցիալական բազմաբնույթ նպատակային ծրագրեր,
- ✓ աշխատողների սոցիալական խնդիրների և պահանջմունքների վերաբերյալ ամենամյա հաշվետվություններ,
- ✓ իրականացվող սոցիալական ծրագրերից բավարարված աշխատողներ:

ԽՆԴԻՐ 1.5. ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄ ԵՎ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Բարելավել Մասնաճյուղի միջազգայնացման ցուցանիշները կրթական և հետազոտական ոլորտներում:

Ակնկալվող վերջնարդյունք

Կրթական և հետազոտական ոլորտներում Մասնաճյուղի միջազգայնացման բարելավված ցուցանիշներ:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. Ներդնել համատեղ կրթական ծրագրեր:

- ✓ Առնվազն 1 համատեղ ներդրված կրթական ծրագիր:

2. Բակալավրի կրթական ծրագրերում ներդնել օտարալեզու դասընթացներ:

- ✓ Յուրաքանչյուր կրթական ծրագրում առնվազն 1 օտարալեզու դասընթացի առկայություն:

3. ԵՊՀ-ի աջակցությամբ միջազգային համագործակցության շրջանակներում ապահովել դասախոսների և ուսանողների վիրտուալ շարժունությունը:

- ✓ Դասախոսների և ուսանողների վիրտուալ շարժունության դեպքեր:

4. Զարգացնել ԵՊՀ ԻՄ-ի աշխատակազմի կարողությունները՝ միջազգային դրամաշնորհային ծրագրերում Մասնաճյուղի ներգրավվածության բարձրացման նպատակով:

- ✓ Վերապատրաստված աշխատակիցներ,
- ✓ միջազգային դրամաշնորհային ծրագրերում ներգրավված աշխատակիցների թվի աճ:

5. Ամրապնդել ԵՊՀ-ի և ԵՊՀ ԻՄ-ի ստորաբաժանումների միջև հորիզոնական կապերը՝ պարբերաբար իրականացնելով աշխատակազմի վերապատրաստումներ, փորձի փոխանակում:

- ✓ Համագործակցության օրինակներ,
- ✓ վերապատրաստված աշխատակիցների թվի աճ,
- ✓ համաձայնեցված ընթացակարգեր:

6. Օտարերկրյա համալսարանների և կազմակերպությունների հետ ստեղծել գիտակրթական ռազմավարական երկարատև համագործակցություն՝ օգտագործելով ԵՊՀ-ի միջազգային կապերը և նրա աջակցությունը:

- ✓ Առնվազն մեկ օտարերկրյա համալսարանի կամ կազմակերպության հետ համագործակցության առկայություն,
- ✓ համատեղ իրականացված հետազոտություններ,
- ✓ կազմակերպված խորհրդատվություններ և սեմինարներ:

7. Կայացնել այցելու պրոֆեսորի ինստիտուտը:

- ✓ Տարեկան առնվազն 1 հրավիրյալ պրոֆեսորի այց (այդ թվում՝ վիրտուալ):

ԽՆԴԻՐ 1.6. ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Բարձրացնել Մասնաճյուղի կառավարման արդյունավետությունը կրթական ոլորտում:

Ակնկալվող վերջնարդյունք

Ներդրված ՊԻԳԲ (պլանավորում-իրականացում-գնահատում-բարելավում) շրջափուլ՝ ուսումնական ստորաբաժանումների և դասախոսական կազմի գործունեության արդյունավետ կառավարումն ապահովող գործիքակազմերով, որն ընդունելի է շահակիցների համար և ապահովում է մասնակցային կառավարում:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. Զարգացնել ենթակառուցվածքները՝ խմբավորելով ստորաբաժանումներն ըստ կրթական, գիտական, կառավարման և այլ ուղղությունների:

✓ Մասնաճյուղի օպտիմալացված կազմակերպական կառուցվածք՝ ըստ ռազմավարական ծրագրի խնդիրների:

2. Գործադրել հետադարձ կապի և դրա արդյունքների կիրառման բարելավված մեխանիզմներ՝ վարչակառավարչական ստորաբաժանումների համար:

✓ Ստորաբաժանումների գործունեության արդյունավետության բարձրացում,
✓ Մասնաճյուղի ստորաբաժանումների և աշխատողների հաշվետվողականության ամբողջականացված համակարգ,
✓ վարչական անձնակազմի պաշտոնների վերանայված նկարագրեր:

3. Գործադրել ուսումնական ստորաբաժանումների գործունեության պլանավորման, իրականացման, մշտադիտարկման, արդյունավետության գնահատման և բարելավման մեխանիզմներ:

✓ Ուսումնական ստորաբաժանումների գործունեության պլանավորման, մշտադիտարկման, գնահատման և բարելավման գործող մեխանիզմներ:

4. Վերանայել մարդկային ռեսուրսների կառավարման հայեցակարգը ու մշակել զարգացման ծրագրեր:

- ✓ Մարդկային ռեսուրսների կառավարման նոր հայեցակարգ, զարգացման մշակված ծրագրեր:

5. Ստեղծել և ներդնել դասախոսական կազմի կառավարման կենտրոնացված թվային հարթակ:

- ✓ Դասախոսական համակազմի կառավարման գործող թվային հարթակ:

6. Մշակել և իրականացնել կոռուպցիոն երևույթների դեմ պայքարի համալիր միջոցառումների նոր ծրագիր:

- ✓ ԵՊՀ ԻՄ-ում կոռուպցիոն երևույթների դեմ պայքարի համալիր միջոցառումների հաստատված ծրագիր,
- ✓ աշխատողների և ուսանողների իրազեկվածության մակարդակի բարձրացում,
- ✓ ԵՊՀ ԻՄ-ում կոռուպցիոն երևույթների դեմ պայքարի համալիր միջոցառումների ծրագրի հաշվետվություններ:

7. Բարձրացնել աշխատողների և ուսանողների իրազեկվածության մակարդակը համալսարանական գործընթացների վերաբերյալ, մեծացնել հրապարակայնությունն ու թափանցիկությունը համալսարանի կառավարման համակարգում:

- ✓ Ընթացակարգերի և գործընթացների վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության առկայություն մասնաճյուղի կայքէջում,
- ✓ Կառավարման մարմիններում շահակիցների մասնակցություն:

ՆՊԱՏԱԿ 2. ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՆՈՐԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Իրականացնել և զարգացնել նորարարական հետազոտություններ՝ հասարակագիտական, սոցիալ-տնտեսագիտական, հումանիտար և բնագիտական մասնագիտությունների լայն սպեկտրով:

ԽՆԴԻՐ 2.1. ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Զարգացնել հետազոտահենք կրթություն:

Ակնալվող արդյունքներ

Ուսուցման նոր մոտեցումներով հետազոտահենք կրթական ծրագրերի իրականացում գիտական կառույցների և առաջատար գիտնականների հետ համագործակցությամբ, ձևավորված անհրաժեշտ միջավայրի առկայություն և հետազոտությանը տրամադրվող ֆինանսական ներդրումների աճ:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. Մշակել և իրականացնել ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի գիտական մակարդակի բարձրացմանը միտված քաղաքականություն:

✓ Ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի գիտական մակարդակի բարձրացմանը միտված մշակված և գործող քաղաքականություն:

2. Գիտահետազոտական ինստիտուտների հետ ներդնել մագիստրոսական համատեղ կրթական ծրագրեր:

✓ Գիտահետազոտական ինստիտուտների հետ համատեղ ներդրված մագիստրոսական կրթական առնվազն 1 ծրագիր:

3. Ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի ղեկավարման գործում ներգրավել փորձառու հետազոտողներ:

✓ Ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի ղեկավարման գործում ներգրավված հետազոտողներ:

4. Կրթական գործընթացում զարգացնել նախագծի և խնդրի վրա հիմնված ուսումնառության մոտեցումները:

- ✓ Նախագծի և խնդրի վրա հիմնված ուսումնառության մոտեցումներով իրականացվող դասընթացների թվաքանակի աճ:

5. Մասնաճյուղում ակտիվացնել գիտահետազոտական գործունեությունը՝ ստեղծելով անհրաժեշտ կառույցներ և ապահովելով անհրաժեշտ միջավայր:

- ✓ Ստեղծված գիտական խմբեր, երիտասարդական գիտական կազմակերպություններ,
- ✓ հետազոտական աշխատանքներում և գիտական խմբերում ընդգրկված ուսանողների և դասախոսների թվաքանակի աճ,
- ✓ հետազոտական աշխատանքներում ու գիտական խմբերում իրականացվող աշխատանքների և ավարտական աշխատանքների թեմաների համապատասխանելիության բարձր աստիճան,
- ✓ հետազոտական աշխատանքներում ու գիտական խմբերում իրականացվող աշխատանքների և կրթական ծրագրերում հետազոտական բաղադրիչով դասընթացների խնդիրների համապատասխանելիության բարձր աստիճան,
- ✓ ՈԻԳԸ կամ այլ գիտաժողովներում որպես զեկույց կամ գիտական հանդեսներում որպես հոդված ներկայացված մագիստրոսական աշխատանքներ:

6. Գիտական հետազոտությունների զարգացման համար ներգրավել տարբեր ներդրողների և Մասնաճյուղի եկամուտներից կատարել հատկացումներ:

- ✓ Արտաքին աղբյուրներից և գիտական արդյունքների ապրանքայնացումից ֆինանսական միջոցների աճ առնվազն բյուջեից կատարվող ծախսերի չափով,
- ✓ գիտական հետազոտությունների իրականացման համար ֆինանսական հատկացումների աճ:

7. Պարբերաբար կազմակերպել գիտահետազոտական աշխատանքների իրականացման ներհամալսարանական դրամաշնորհային մրցույթներ:

- ✓ Մարզի զարգացմանն ուղղված տարեկան առնվազն 3 հետազոտական թեմայի ֆինանսավորում ներքին դրամաշնորհային ծրագրերով,
- ✓ դրամաշնորհային ծրագրերում ներգրավված ուսանողների և դասախոսների թվի աճ:

ԽՆԴԻՐ 2.2. ԲԱՐՁՐՈՐԱԿ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Մշակել գիտական ներուժի սլահպանմանը և զարգացմանն ուղղված քաղաքականություն:

Ակնալվող արդյունքներ

Երիտասարդ գիտնականների և ուսանողների գիտական ներուժի զարգացմանն ու աջակցմանը, գիտական գործունեության մեջ նրանց ներգրավմանն ուղղված համալիր միջոցառումներ և ծրագրեր:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. Խրախուսել գիտահետազոտական նախագծերում ինչպես պրոֆեսորադասախոսական կազմի, այնպես էլ ուսանողների ներգրավվածությունը:

✓ Գիտահետազոտական նախագծերում ներգրավված պրոֆեսորադասախոսական կազմի և ուսանողների ներգրավվածության մակարդակի աճ:

2. Իրականացնել աջակցության ծրագրեր երիտասարդ հետազոտող դասախոսների համար:

✓ Երիտասարդ հետազոտող դասախոսների համար իրականացված աջակցության ծրագրերի թվի աճ:

3. Խրախուսել ուսանողական ամատային դպրոցների, ճամբարների կամ երիտասարդական այլ գիտական միջոցառումների կազմակերպումը և մասնակցությունը:

✓ Գիտական միջոցառումներին մասնակցած ուսանողների և դասախոսների թվի աճ:

4. Իրականացնել վերապատրաստումների շարք՝ նպատակաուղղված հոդվածներ գրելու կարողությունների զարգացմանը, պատրաստել համապատասխան ուղեցույց:

✓ Երիտասարդ հետազոտող դասախոսների տպագրած աշխատանքների թվի աճ վարկանիշային ամսագրերում:

5. Սահմանել ամենամյա մրցանակներ «Տարվա դասախոս», «Տարվա հետազոտող», «Տարվա ուսանող» անվանակարգերում:

✓ «Տարվա դասախոս», «Տարվա հետազոտող», «Տարվա ուսանող» անվանակարգերով ամենամյա մրցույթներին մասնակցողների թվի աճ:

ԽՆԴԻՐ 2.3. ԵՊՀ ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ՏԵՄԱՆԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆ

*Ամրապնդել Մասնաճյուղի՝ որպես
գիտահետազոտական կազմակեր-
պության վարկանիշը:*

Ակնավորող արդյունքներ

Միջազգային և վարկանիշային ամսագրերում
հրատարակությունների քանակի աճ,
հետազոտությունների հանրայնացում:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. Մշակել և ներդնել բաց գիտության քաղաքականություն:

✓ Բաց գիտության մշակված և գործող քաղաքականություն:

2. Բարելավել Մասնաճյուղի հետազոտողների ներկայացվածությունը մասնագիտական ցանցերում:

✓ Մասնագիտական ցանցերում Մասնաճյուղի հետազոտողների
ներկայացվածության աստիճանի աճ:

3. Ապահովել համալսարանական վիրտուալ տիրույթում գիտական շտեմարաններ մուտքի
հնարավորություն:

✓ Համալսարանական վիրտուալ տիրույթում գիտական շտեմարաններ մուտքի
հնարավորության առկայություն:

4. Խթանել միջազգային և հանրապետական վարկանիշային գիտական հանդեսներում
հոդվածների հրապարակումը:

- ✓ Միջազգային և հանրապետական վարկանիշային գիտական հանդեսներում
հրապարակումների թվաքանակի աճ,
- ✓ Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաճյուղի աշխատողներին
աշխատանքի որոշ տեսակների կատարման համար վճարվող լրավճարների
հաշվարկման և վճարման վերանայված կարգ:

5. Բազմազանեցնել հետազոտական գործունեության արդյունքների հանրայնացման
ձևերը:

✓ Դասախոսների և ուսանողների հետազոտությունների հրատարակված
արդյունքների տարեկան ամփոփ ժողովածու:

ԽՆԴԻՐ 2.4. ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏ ԵՎ ԱՆՎՏԱՆԳ ՄԻՋԱՎԱՅՐ

Ապահովել գիտակրթական արդյունավետ և անվտանգ միջավայր:

Ակնալվող արդյունքներ

Հետազոտական և նորարարական ծրագրերի իրականացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսներ և անվտանգ ենթակառուցվածքներ:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. Ձևավորել գիտահետազոտական անվտանգ և անհրաժեշտ ռեսուրսներով ապահովված ենթակառուցվածքներ:

✓ Հետազոտական ծրագրերի իրականացումն ապահովող գիտահետազոտական ենթակառուցվածքների առկայություն:

2. Խրախուսել գիտության տարբեր բնագավառների միջգիտակարգային հետազոտությունների կատարումը:

✓ Միջգիտակարգային հետազոտությունների խրախուսման նոր քաղաքականություն:

3. Ձեռք բերել գիտամանկավարժական գործունեության համար անհրաժեշտ ծրագրային հատուկ փաթեթների լիցենզիաներ:

✓ Գործունեության համար անհրաժեշտ ծրագրային հատուկ փաթեթների լիցենզիաների առկայություն:

ԽՆԴԻՐ 2.5. ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Զարգացնել ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի գիտական համագործակցությունը գիտահետազոտական ինստիտուտների, բուհերի և ձեռնարկությունների հետ:

Ակնալվող արդյունքներ

Գիտական կառույցների և բուհերի հետ համատեղ իրականացվող հետազոտական բազմազան ծրագրեր՝ ուղղված տարածաշրջանի խնդիրների վերհանմանը և լուծմանը:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. Գիտահետազոտական ինստիտուտների հետ իրականացնել համատեղ նախագծեր:

- ✓ Գիտահետազոտական ինստիտուտների հետ համատեղ իրականացված նախագծեր:

2. Ընդլայնել գիտահետազոտական ինստիտուտների և բուհերի առաջատար մասնագետների ներգրավվածությունը ավարտական աշխատանքների ու մագիստրոսական թեզերի համադրեկավարման գործում:

- ✓ Ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի ղեկավարման նպատակով գիտահետազոտական ինստիտուտներից և բուհերից հրավիրված առաջատար մասնագետների թվաքանակի աճ:

3. Ապահովել ձեռնարկությունների հետ գիտական համագործակցությունը:

- ✓ Ձեռնարկությունների հետ գիտական համագործակցության գործող մեխանիզմներ:

4. Ուսանողների ավարտական աշխատանքների հետազոտական բաղադրիչը փոխկապակցել մարզի համայնքային հիմնախնդիրների հետ:

- ✓ Մարզի հիմնախնդիրներին առնչվող ավարտական աշխատանքների թվի աճ:

ԽՆԴԻՐ 2.6. ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԽԹԱՆՈՒՄ

Զարգացնել ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի միջազգային գիտական համագործակցությունը արտերկրի համալսարանների, գիտական կենտրոնների հետ:

Ակնավորող արդյունքներ

Շարժունության և դրամաշնորհային ծրագրերի մասին տեղեկատվության տարածման գործող մեխանիզմներ, ակտիվ գիտական գործունեություն և համագործակցության առկայություն:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. Ընդլայնել Մասնաճյուղի աշխատակիցների մասնակցությունը միջազգային գիտաժողովներին, սեմինարներին:

- ✓ Միջազգային գիտաժողովներին մասնակցության աջակցման նոր քաղաքականություն:

2. Խրախուսել Մասնաճյուղի աշխատակիցների ներգրավվածությունը միջազգային տարաբնույթ գիտակրթական հիմնադրամներով ֆինանսավորվող նախագծերում:

- ✓ Միջազգային տարաբնույթ գիտակրթական հիմնադրամներով ֆինանսավորվող նախագծերի մասնակից խրախուսված մասնագետներ:

3. Աջակցել արտերկրի համալսարանների և գիտական կենտրոնների հետ համագործակցող Մասնաճյուղի դասախոսներին և գիտահետազոտական լաբորատորիաներին:

- ✓ Արտերկրի համալսարանների և գիտական կենտրոնների հետ համագործակցող Մասնաճյուղի դասախոսներին և գիտահետազոտական լաբորատորիաներին աջակցության գործող մեխանիզմներ,
- ✓ միջազգային գիտահետազոտական կենտրոններ գործուղումների ավելացում:

4. Զարգացնել մասնաճյուղում գործող օտար լեզուների կենտրոնները:

- ✓ Մասնաճյուղում գործող օտար լեզուների կենտրոններից օգտվող շահառուների բավարարվածության աճ:

5. Բարձրացնել շարժունության ծրագրերի վերաբերյալ ուսանողների և աշխատակիցների իրազեկվածության մակարդակը:

- ✓ Ուսանողների և աշխատակիցների շարժունության ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվական բազմաբնույթ նյութերի առկայություն,
- ✓ շարժունության ծրագրերի վերաբերյալ ուսանողների և աշխատակիցների իրազեկվածության բարձր մակարդակ:

6. Ապահովել ԵՊՀ-ի շարժունության ծրագրերում Մասնաճյուղի դասախոսների ներգրավվածությունը:

- ✓ ԵՊՀ-ի շարժունության ծրագրերում ներգրավված Մասնաճյուղի դասախոսներ:

ԽՆԴԻՐ 2.7. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Իրականացնել գիտահետազոտական գործունեության կառավարման միասնական քաղաքականություն:

Ակնավորող արդյունքներ

Տարածաշրջանի խնդիրների լուծմանն ուղղված ներքին դրամաշնորհների տրամադրման կանոնակարգված և պարբերական գործընթաց, ֆինանսական միջոցների ներհոսք արդյունքների առևտրայնացումից:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. Կանոնակարգել դրամաշնորհային ծրագրերի համար դիմելու գործընթացը, պարբերաբար իրականացնել մշտադիտարկում և վերահսկողություն:

- ✓ Դրամաշնորհային ծրագրերի համար դիմելու գործող համակարգ,
- ✓ դրամաշնորհային ծրագրերի մասնակիցների թվի աճ,
- ✓ համակարգի գործունեության մշտադիտարկման հրապարակված զեկույցներ:

2. Բարելավել ներբուհական դրամաշնորհային ծրագրերի իրականացման գործընթացը:

- ✓ Ներբուհական դրամաշնորհային ծրագրերի թվի աճ:

3. Նպաստել գիտական արդյունքների առևտրայնացմանը:

- ✓ Մտավոր սեփականության և առևտրայնացման քաղաքականության առկայություն,
- ✓ գիտական արդյունքի առևտրայնացման մշակված մեթոդաբանություն:

ԽՆԴԻՐ 2.8. ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԲԱՐԵՎԱՐՔՈՒԹՅՈՒՆ

Իրականացնել գիտահետազոտական գործունեության էթիկական նորմերի գործադրման և բաց գիտական միջավայրի ձևավորման քաղաքականություն:

Ակնալվող արդյունքներ

Հետազոտության ոլորտում գործող բարեվարքության և էթիկայի նորմեր, գիտական արդյունքների գնահատման համակարգ:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. Զարգացնել հետազոտությունների իրականացման էթիկայի նորմերի պահպանման մեխանիզմները:

- ✓ Հետազոտությունների իրականացման էթիկայի նորմերի պահպանման գործող բազմազան մեխանիզմների զարգացում:

2. Մշակել և ներդնել գիտական հետազոտությունների արդյունքների մշտադիտարկման ու գնահատման համակարգ:

- ✓ Գիտական հետազոտությունների արդյունքների մշտադիտարկման ու գնահատման գործող համակարգ,
- ✓ գիտական հետազոտությունների արդյունքների մշտադիտարկման ու գնահատման զեկույցներ:

ՆՊԱՏԱԿ 3. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՆԵՐԳՐԱՎՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Զարգացնել համալսարանի հանրային ներգրավվածության համակարգը, խթանել միջազգայնացումը և բարձրացնել սոցիալական պատասխանատվությունը:

ԽՆԴԻՐ 3.1. ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

Ուսումնասիրել հանրային պահանջարկը և աշխատաշուկայի պահանջներին ու ԵՊՀ ԻՄ-ի շահակիցների կարիքներին համապատասխան առաջարկել լրացուցիչ կրթական ծրագրեր:

Ակնավորող արդյունքներ

Հանրային պահանջարկին, աշխատաշուկայի պահանջներին ու ԵՊՀ ԻՄ-ի շահակիցների կարիքներին համապատասխան լրացուցիչ կրթական ծրագրեր:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. Ապահովել կայուն համագործակցություն լրացուցիչ կրթական ծրագրերի տարբեր շահակիցների հետ:

- ✓ Մասնաճյուղի հետ լրացուցիչ կրթական ծրագրերի տարբեր շահակիցների համագործակցության առաջարկների հաստատված փաթեթ,
- ✓ համագործակցության հաստատված պայմանագրեր,
- ✓ համագործակցության արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվության զեկույցներ:

2. Մշակել և ներդնել աշխատանքին կողմնորոշված լրացուցիչ կրթական ծրագրեր:

- ✓ Լրացուցիչ կրթության հաստատված քաղաքականություն,
- ✓ պահանջարկի ուսումնասիրության արդյունքներն ամփոփող զեկույց,
- ✓ իրականացվող 2 լրացուցիչ կրթական ծրագիր (առկա կամ հեռակա),
- ✓ լրացուցիչ կրթության արդյունավետության և որակի գնահատման մշակված ցուցիչներ,
- ✓ լրացուցիչ կրթական ծրագրերի իրականացումից շահակիցների բավարարվածության վերաբերյալ զեկույցներ:

3. Ներդնել և զարգացնել լրացուցիչ կրթական ծրագրերի առցանց (հեռավար) իրականացման հնարավորությունները, մշակել և գործադրել համապատասխան կարգ:

- ✓ Լրացուցիչ կրթական ծրագրերի իրականացման (առկա և հեռավար) գործող կարգ:

ԽՆԴԻՐ 3.2. ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ձևավորել ձեռնարկությունների հետ համագործակցության կայուն համակարգ և նպաստել շահակիցների կարիերայի զարգացմանը:

Ակնավորող արդյունքներ

Ձեռնարկությունների առաջատար մասնագետների և մասնագիտական գործունեության ոլորտում հաջողության հասած շրջանավարտների ներգրավվածություն կրթական գործընթացներում և աջակցություն շահակիցների կարիերայի զարգացմանը:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. ԵՊՀ ԻՄ-ի տարբեր ստորաբաժանումների ներգրավմամբ ձևավորել ձեռնարկությունների հետ համագործակցության ընդհանուր համակարգ:

- ✓ Ձեռնարկությունների հետ համագործակցության հաստատված կարգ,
- ✓ ձեռնարկությունների հետ համատեղ իրականացվող նախագծերում ներգրավված ուսանողներ և նրանց թվաքանակի աճ,
- ✓ մարզի ինքնակառավարման մարմինների և գործարար ընդհանրության հետ բիզնես համագործակցության շրջանակներում լուծված 3 տարածաշրջանային խնդիր,
- ✓ բազային կազմակերպությունների աշխատակիցների կողմից դասախոսական կազմի համար կազմակերպված խոհրդատվություններ:

2. Իրականացնել ԵՊՀ ԻՄ-ի՝ վերջին 5 տարվա շրջանավարտների զբաղվածության և աշխատաշուկայի կարիքների ուսումնասիրություն:

- ✓ ԵՊՀ ԻՄ-ի շրջանավարտների զբաղվածության և աշխատաշուկայի կարիքների մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) ներդրված համակարգ,
- ✓ գործող «Շրջանավարտների միություն»:

3. Համակարգել ֆակուլտետային ամենամյա էքսպոնների և աշխատանքային տոնավաճառների կազմակերպման և իրականացման գործընթացները:

- ✓ էքսպոնների և աշխատանքի տոնավաճառների կազմակերպման հարցերով զբաղվող աշխատանքային գործող խումբ,
- ✓ էքսպոններին և աշխատանքային տոնավաճառներին ֆակուլտետների մասնակցության ամենամյա մշակված պլաններ,
- ✓ էքսպոնների և աշխատանքի տոնավաճառների մասնակցության վերաբերյալ ֆակուլտետների ամենամյա հաշվետվություններ:

4. Կազմակերպել և իրականացնել լրացուցիչ պրակտիկաներ (ինտերնշիփ, մենթորշիփ և այլն):

- ✓ Լրացուցիչ պրակտիկայի կազմակերպման գործող կարգ,
- ✓ իրականացված լրացուցիչ պրակտիկաներ,
- ✓ պրակտիկաներից ուսանողների բավարարվածության աճ:

ԽՆԴԻՐ 3.3. ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Կատարելագործել ոչ ֆորմալ կրթական և խորհրդատվական ծառայությունների համակարգը:

Ակնավորող արդյունքներ

Աշխատաշուկայի պահանջներին և հանրության կարիքներին համապատասխան նոր մոտեցումներով լրացուցիչ կրթական ծրագրեր և մասնագիտական կանոնակարգված խորհրդատվություններ:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. Բացահայտել և գնահատել շահակիցների լրացուցիչ կրթական կարիքները:

- ✓ Ոչ ֆորմալ կրթական ծառայություններ իրականացնելու Մասնաճյուղի հաստատված քաղաքականություն,
- ✓ շահակիցների վերհանված լրացուցիչ կրթական կարիքների հաշվառման տվյալների բազայի առակայություն:

2. Շահակիցներին տրամադրել մասնագիտական աճին և կարիերայի զարգացմանը նպաստող խորհրդատվական ծառայություններ:

✓ Տարեկան իրականացված առնվազն 10 խորհրդատվական ծառայություն:

3. Խթանել նորարարական մոտեցումների և մեթոդների կիրառումը ոչ ֆորմալ կրթական նախաձեռնությունների իրականացման գործընթացներում:

✓ Նորարարական մոտեցումներով ոչ ֆորմալ կրթական ծառայություններ իրականացնող խրախուսված դասավանդողներ:

4. Ապահովել ԵՊՀ ԻՄ-ի կողմից իրականացվող ոչ ֆորմալ կրթական և խորհրդատվական ծառայությունների վերաբերյալ հանրային իրազեկումը:

✓ Հանրային իրազեկման նպատակով պարբերաբար իրականացված միջոցառումներ:

ԽՆԴԻՐ 3.4. ԿԱՅՈՒՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐ ԵՎ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ապահովել Մասնաճյուղի հաշվետվողականությունը հանրությանը:

Ակնալվող արդյունքներ

Ըստ հաստատված քաղաքականության՝ տարածաշրջանի հանրության և կառույցների հետ համագործակցության արդյունավետ մեխանիզմներ և ծրագրեր, Մասնաճյուղի գործունեության թափանցիկությունն ապահովող գործընթացներ:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. Մշակել տարածաշրջանի հանրության հետ Մասնաճյուղի փոխհամագործակցության քաղաքականություն:

✓ Տարածաշրջանի հանրության հետ Մասնաճյուղի փոխհամագործակցության հաստատված քաղաքականություն:

2. Ակտիվացնել համագործակցությունը տարածաշրջանի հասարակական, կրթական, տնտեսական և մշակութային կառույցների հետ:

- ✓ Տարածաշրջանի հասարակական, կրթական, տնտեսական և մշակութային կառույցների հետ իրականացված 15 ծրագիր,
- ✓ Մասնաճյուղի մասնակցություն մարզի հասարակության համար իրականացվող 10 ծրագրում:

3. Բարելավել հանրությանը Մասնաճյուղի հաշվետվողականության համակարգը և նրա արդյունավետության գնահատման մեխանիզմները:

- ✓ Հանրությանը Մասնաճյուղի հաշվետվողականության ապահովման գործող մեխանիզմներ:

4. Բարելավել հասարակության հետ կապերի ձևավորմանը նպաստող հետադարձ կապի մեխանիզմները:

- ✓ Հասարակության հետ հետադարձ կապի ապահովման գործող մեխանիզմներ:

5. Ակտիվացնել համագործակցությունը մասնաճյուղում գործող կենտրոնների (Անգլերենի ռեսուրս կենտրոնի, Գյումրիում Ռուսաստանի գիտության և մշակույթի կենտրոնի Իջևանի մասնաճյուղի, «Ամերիկյան գրադարան և դասընթացների կենտրոն»-ի, Տավուշի մարզի Գիտելիքի նորարարական հաբի) հետ:

- ✓ Կենտրոնների հետ համատեղ իրականացված 30 ծրագիր:

ԽՆԴԻՐ 3.5. ԵՊՀ ԻՄ-Ի ՎԱՐԿԱՆԻՇԻ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ

Բարձրացնել Մասնաճյուղի հանրապետական և միջազգային տեսանելիությունը և գրավչությունը:

Ակնալվող արդյունքներ

Մասնաճյուղի ներգրավվածություն հանրապետական և միջազգային ուսումնագիտական տարբեր գործընթացներում և ծրագրերում:

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ / ՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

1. Մշակել Մասնաճյուղի միջազգայնացման քաղաքականություն՝ ապահովելով շահակիցների ներգրավվածությունը:

- ✓ Մշակված միջազգայնացման քաղաքականություն,
- ✓ միջազգայնացման և արտաքին կապերի համար պատասխանատու վերապատրաստված վարչակազմ,
- ✓ վերապատրաստումներից բավարարված միջազգայնացման համար պատասխանատու վարչական կազմի աշխատակիցներ:

2. Պարբերաբար տրամադրել ԵՊՀ ԻՄ-ի վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվություն հանրապետական և միջազգային վարկանիշային համակարգերին:

- ✓ ԵՊՀ ԻՄ-ի ներգրավվածություն վարկանիշային համակարգերում, դիրքի բարելավում:

3. ԵՊՀ ԻՄ-ի կայքում օտար լեզուներով ակտիվացնել Մասնաճյուղի հանրապետական և միջազգային համագործակցությանն առնչվող գործընթացների լուսաբանումը:

- ✓ Եռալեզու կայքէջի առկայություն,
- ✓ կայքէջում միջազգայնացմանն առնչվող 2 օտար լեզվով լուսաբանված գործընթաց:

4. Մշակել ԵՊՀ ԻՄ-ի PR և մարքեթինգային հաղորդակցության ռազմավարություն և երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ գործողությունների ծրագիր:

- ✓ Մարքեթինգային հաղորդակցության հաստատված հայեցակարգ (քաղաքականություն) և գործողությունների ծրագրեր:

5. Պարբերաբար իրականացնել ԵՊՀ ԻՄ-ի միջազգայնացման բենչմարքինգ և տարեկան գործողությունների պլանավորում:

- ✓ Միջազգայնացման բենչմարքինգի իրականացման հաստատված ընթացակարգ,
- ✓ միջազգայնացման տարեկան գործողությունների հաստատված ծրագիր և պլան-ժամանակացույց,
- ✓ միջազգայնացման բնագավառում Մասնաճյուղի առաջընթացի վերաբերյալ ամենամյա զեկույցներ: